

KRISTITYN VAELLUS II

John Bunyan

(nettikuva)

John Bunyan oli kristillinen saarnaaja ja kirjailija. Hänet tunnetaan ennen kaikkea teoksestaan Kristityn vaellus, joka on tunnetuin kristillinen allegoria. [Wikipedia](#)

Syntyi: 1628, [Elstow, Yhdistynyt kuningaskunta](#)

Kuoli: 31. elokuuta 1688, [Snow Hill, Lontoo, Yhdistynyt kuningaskunta](#)

Teh.VHn

ENSIMMÄINEN LUKU

Kristityn vaellus on John Bunyanin kirjoittama allegorinen kristillinen romaani. Se on julkaistu vuonna 1678. Kirja on merkittävässä asemassa kalvinistisessa hengellisyydessä. Bunyan kirjoitti kirjan ensimmäisen osan ollessaan vangittuna vuonna 1675. Häntä syytettiin tuolloin luvattomasta saarnaamisesta. [Wikipedia](#)

Pakenee Turmeluksen kaupungista ja löytää oppaan

Vaeltaessani tämän maailman erämaitten halki saavuin erääseen paikkaan, jossa oli luola; **paneuduin sinne nukkumaan**. Unessa näin ryysyihin pulkeutuneen miehen seisovan kotinsa edustalla kasvot käännettyinä siitä poispäin, kädessä kirja ja selässä raskas taakka. (Jes.64:6; Luuk.14:33; Ps.38:4). Katsellessani näin hänen avaavan kirjan ja ryhtyvän sitä lukemaan. Lukiessaan hän itki ja vapisi. Voimatta enää hillitä itseään hän puhkesi valittavaan itkuun ja huusi: "Mitä minun on tehtävä?" (Apt.2:37; 16:30; Hab.1:2,3).

Suuresti ahdistuneena hän meni kotiinsa, koettaen hillitä itseään, etteivät hänen vaimonsa ja lapsensa huomaisi hänen tuskaansa. Kauan hän ei kuitenkaan voinut olla ääneti, sillä hänen surunsa vain yltyi. Silloin hän avasi sydämensä vaimolleen ja lapsilleen sanoen: ”Oi rakas vaimoni ja rakkaat lapseni, minä, teidän rakas ystäväanne, **olen hukassa sen taakan vuoksi, joka raskaasti painaa hartioitani.** Sitä paitsi minulle on varmalta taholta ilmoitettu, että taivaan tuli on polttava tämän meidän kaupunkimme. Siinä palossa sekä minä että sinä, rakas vaimoni, ja te, lapsukaiseni, joudumme surkeaan perikatoon, jollei ilmaannu jotakin sellaista pelastuksen tietä, jota en ole vielä keksinyt.”

Tätä puhetta kuunnellessaan hänen omaisensa hämmästyivät kovin, ei siksi, että olisivat uskoneet hänen sanojaan, vaan koska **luulivat hänen menetäneen järkensä.** Siksi he illan tullen kiirehtivät häntä kaikin tavoin levolle, arvellen unen tekevän hyvää hänen aivoilleen. Mutta yö oli hänelle yhtä raskas kuin päiväkin, hän kulutti sen itkien ja huokaillen eikä ensinkään nukkunut. Kun omaiset aamulla kyselivät hänen vointiaan, sanoi hän sen tulleen yhä huonommaksi. Hän alkoi myös uudelleen puhua heille edellisen päivän asiasta, mutta he kovenivat hänelle luullen tönkyellä käytöksellään karkoittavansa hänen omituiset mielteensä. Milloin he pilkkasivat häntä, milloin taas toruivat, toisinaan eivät olleet häntä huomaavinaankaan. Siksipä hän vetäytyi omaan kammioonsa rukoillakseen heidän edestään sekä valittaakseen omaa kurjuuttaan. Hän kuljeskeli myös kedolla, milloin lukien milloin rukoillen.

Kerran näin hänen kedolla kävellessään tapansa mukaan lukevan kirjaansa suuresti ahdistettuna. Lukiessaan hän alkoi jälleen itkeä ja vaikeroida: **”Mitä minun on tehtävä, tullakseni autuaaksi?”** (Apt.16:30,31).

Näin myös hänen vilkuilevan ympärilleen ikään kuin etsien pakotietä. Hän jäi kuitenkin paikoilleen, sillä nähtävästi hän ei tiennyt, mitä tietä kulkisi. Silloin näin miehen, jonka nimi oli Evankelista, tulevan hänen tykönsä ja kysyvän: ”Miksi sinä itket?” Hän vastasi: **”Herra, minä näin tästä kädessäni olevasta kirjasta, että minut on tuomittu kuolemaan ja että**

sen jälkeen joudun tuomiolle (Hebr.9:27) ja huomaan, etten ole halukas edelliseen enkä voi kestää jälkimmäistä". (Hes.22:14).

Silloin Evankelista sanoi: Mikset ole halukas kuolemaan, vaikka tässä elämässä on niin paljon pahaa? Mies vastasi: Pelkään tämän selässäni olevan taakan painavan minut hautaakin syvemmälle, niin että vaivun helvettiin (Jes.30:33). Jos en siis ole valmis menemään vankeuteen, niin vielä vähemmän rohkenen käydä tuomiolle ja sen jälkeen teloitettavaksi. Siksi itken.

Jos tilasi kerran on tällainen, Evankelista virkkoi, miksi vielä viivyt? Hän vastasi: En tiedä minne menisin. Silloin Evankelista antoi hänelle pergamenttikäärön, johon oli kirjoitettu: Pakene tulevaista vihaa! (Matt.3:7). Mies luki sanat ja katsoen tarkasti Evankelistaa silmiin lausui: Minne minun on paettava? Evankelista vastasi osoittaen sormellaan yli tasangon: **Näetkö tuolla Ahtaan portin?** (Matt.7:13,14). Mies virkkoi: En. Silloin toinen kysyi: Näetkö tuota loistavaa valoa? (Ps.119:15; 2. Piet.1:19). Hän vastasi: Luulen näkeväni. Silloin Evankelista sanoi: Pidä sitä valoa tarkasti silmällä ja mene suoraan sitä kohden, niin näet portin. **Kun sille portille kolkutat, sinulle sanotaan, mitä sinun on tehtävä.**

Sillon näin unessani, että mies alkoi juosta. Hän ei ollut ehtinyt omalta oveltaan kauas, kun hänen vaimonsa ja lapsensa alkoivat huutaa häntä palaamaan. **Mutta mies pisti sormensa korviinsa ja juoksi eteenpäin huutaen: "Elämä! Elämä! Iankaikkinen elämä!"** (Luuk.14:26). Hän ei katsonut enää taakseen (1. Moos.19:17), vaan pakeni nopeasti tasangon halki.

Naapuritkin tulivat ulos katsomaan hänen juoksuaan (Jer.20:10). Seuratessaan sitä jotkut pilkkasivat, toiset uhkailivat ja muutamat pyysivät häntä palaamaan. **Mutta kaksi heistä päätti palauttaa hänet väkisin. Toisen nimi oli Uppiniskainen ja toisen Taipuvainen.** Sillävälän mies oli päässyt jo kohtalaisen matkan päähän, mutta he seurasivat häntä päättäväisesti, kunnes vihdoinkin saavuttivat hänet. Mies sanoi heille: Miksi olette tulleet, naapurit? He vastasivat: **Taivuttamaan sinua tulemaan**

kanssamme. Mutta hän sanoi heille: Se on mahdotonta. Te asutte Turmeluksen kaupungissa, jossa minäkin olen syntynyt, Mutta jos siellä kuolette, niin kuin ennemmin tai myöhemmin tapahtuu, vaivutte hautaakin syvemmä, paikkaan, missä tulta ja tulikiveä palaa. **Tulkaa siis, hyvät naapurit minun kanssani!**

UPPINISKAINEN:

Mitä? Jättäisimmekö ystävämme ja mukavuutemme?

Juuri niin, se teidän täytyy tehdä, sanoi **Kristitty** – se oli hänen nimensä – sillä kaikkea tuota ei voi verrata edes pieneen osaan siitä, mitä minä tavoittelen (2. Kor.4:18). Jos tulette kanssani, saatte yhtä hyvän osan kuin minäkin, **sillä siellä, mihin olen menossa, vallitsee yltäkylläisyys** (Luuk.15:17). Tulkaa mukaan ja koetelkaa sanojeni totuutta.

UPPINISKAINEN:

Mitä sitten etsit, koska tahdot luopua koko maailmasta sen tähden?

KRISTITTY:

Etsin katoamatonta, saastuttamatonta ja turmeltumatonta (1. Piet.1:4). Se on talletettuna taivaassa ja on siellä turvassa (Hebr.11:16) oikean ajan tullen niille annettavaksi, jotka sitä ahkerasti etsivät. Niin sanotaan minun kirjassani.

UPPINISKAINEN:

Viis kirjastasi, mutta palaatko kanssamme vai et?

KRISTITTY:

En, en palaa, sillä olen laskenut käteni auraan (Luuk.9:26).

UPPINISKAINEN:

Tule sitten, naapuri Taipuvainen, palatkaamme kotiin ilman häntä. Onhan tällaisia sekopäisiä houkkioita joukottain, jotka jonkin päähänpiston johdosta luulevat olevansa viisaampia kuin seitsemän järkevää ihmistä.

TAIPUVAINEN:

Älä tee hänestä pilkkaa. Jos on totta, mitä hyvä kristittymme sanoo, ovat hänen pyrintönsä paremmat kuin meidän. **Minun sydämeni halajaa mennä naapurini mukana.**

UPPINISKAINEN:

Mitä? Vielä useampia hupsuja. Anna minun ohjata itseäsi ja palaa takaisin, **sillä kuka tietää, mihin tuollainen mielisairas sinut vie?** Ole viisas ja palaa.

KRISTITTY:

Tule kanssani, naapuri Taipuvainen. **Olet varmaan saava sen, josta puhuin ja paljon enemmän ihanuutta sen lisäksi.** Jollet usko minua niin lue tästä kirjasta. Siinä puhutun totuuden on Hän, joka kirjan on tehnyt, verellään vahvistanut (Hebr.9:17-21).

TAIPUVAINEN:

Hyvä naapuri Uppiniskainen, minä alan päästä selville. Aion mennä tämän hyvän miehen matkassa ja valita samanlaisen osan kuin hän. – Mutta osaatko tien toivottuun paikkaan?

KRISTITTY:

Evangelista – niminen mies **neuvoi minua rientämään kohti edessämme olevaa Ahdasta Porttia.** Siellä saamme tarkempia ohjeita matkaamme varten.

UPPINISKAINEN:

Minä palaan takaisin, sillä en halua olla moisten hupsuttelijoitten ja uneksijoitten seurassa.

Nyt näin unessani, että kun Uppiniskainen oli lähtenyt pois, Kristitty ja Taipuvainen astelivat keskustellen yli tasangon. Näin he alkoivat:

KRISTITTY:

Naapuri Taipuvainen, miltä tuntuu? Olen iloinen, että myönnyit kulkemaan kanssani. Jos Uppiniskainenkin olisi tuntenut ne näkymättömät voimat ja kauhut, hän ei olisi niin kevytmielisesti kääntänyt meille selkäänsä.

TAIPUVAINEN:

Naapuri Kristitty, koska nyt olemme aivan kahden kesken, niin kerro nyt minulle enemmän aarteista, kuinka me ne saamme. Kerro myös, mihin olemme menossa.

KRISTITTY:

Ne voi parhaimminkin ymmärtää kuin sanoin kuvata, mutta koska olet halukas tietämään, niin luen sinulle kirjastani niistä.

TAIPUVAINEN:

Uskotko kirjasi sanojen olevan tosia?

KRISTITTY:

Kyllä totisesti, sillä **sen kirjan on tehnyt hän, joka ei voi valehdella.** (Tiit.1:2).

TAIPUVAINEN:

Hyvin sanottu. Mutta mitä asioita ne ovat?

KRISTITTY:

Meille on tarjona **loppumaton valtakunta ja iankaikkinen elämä**, iäti asuaksemme siinä valtakunnassa (Jes.45:17; Joh.10:27-29).

TAIPUVAINEN:

Hyvin sanottu. Ja mitä muuta?

KRISTITTY:

Meille annetaan kunnian kruunu ja niin loistavat vaatteet kuin aurinko.

TAIPUVAINEN:

Se on ihanaa, entä vielä?

KRISTITTY:

Siellä ei ole enää itkua eikä murhetta, sillä sen paikan omistaja on pyyhkivä kaikki kyyneleet silmistämme (Jes.25:8; Ilm.7:16,17; 21:4).

TAIPUVAINEN:

Mitä seuraa meillä siellä on?

KRISTITTY:

Olemme siellä serafien ja kerubien seurassa (Jes.6:2; 1.Tess.4:16,17; Ilm.5:11). He ovat niin kirkkaita olentoja, että heidän katselemisensa häikäisee silmiämme. Siellä kohtaamme myös tuhansia ja kymmeniä tuhansia, jotka ovat menneet sinne ennen meitä. Ei kukaan heistä ole paha, vaan kaikki ovat rakastavia ja pyhiä. Jokainen vaeltaa Jumalan kasvojen edessä eläen iäti Hänen läsnäolonsa armoittamana. Lyhyesti: Siellä me näemme vanhimmat kultakruunuineen (Ilm.14:1-5), siellä näemme ihmisiä, jotka maailma hakkasi kappaleiksi ja upotti syviin vesiin, koska he olivat rakastaneet tämän paikan Herraa (Joh.12:25). He ovat autuaita ja heidän vaatteenaan on kuolemattomuus (2. Kor.5:2-4).

TAIPUVAINEN:

Pelkkä tämän kuuleminenkin lumoo sydämeni. Mutta miten tulemme siitä osallisiksi?

KRISTITTY:

Herra, sen maan hallitsija, puhuu siitä tässä kirjassa (Jes.55:1,2; Joh.6:37; 7:37; Ilm.21:6; 22:17). Sen sisältö on lyhyesti tämä. **Jos tahdomme, Hän antaa sen meille lahjaksi.**

TAIPUVAINEN:

Hyvä toverini, kuinka iloinen olenkaan kuullessani näistä asioista. Tule, kiiruhtakaamme.

KRISTITTY:

En voi kulkea niin nopeasti kuin haluaisin, sillä minulla on selässäni painava taakka.

Unessani näin, että kun tämä keskustelu oli päättynyt, he lähestyivät hyvin liejuista suota, joka oli lakeuden keskellä. Kulkiessaan varomattomasti he molemmat äkkiä upposivat silmäkkeeseen. **Suon nimi oli Epäily.** Siinä he sitten jonkin aikaa rypivät likaantuen surkeasti. **Kristitty, jota taakka painoi, alkoi vajota.**

Silloin Taipuvainen sanoi: Voi naapuri kristitty, missä me nyt olemme?

KRISTITTY:

Totisesti, minä en tiedä.

Taipuvainen alkoi suuttua ja sanoi vihaisesti toverilleen: **Tämäkö se onni on, josta minulle kaiken aikaa kerroit?** Jos meitä jo alussa kohtaa tällainen onnettomuus, mitä saammekaan odottaa ennen matkamme loppua. **Jospa vain pääsisin täältä hengissä ylös, niin yksinäni minun puolestani saat omistaa tuon hyvän maan. Näin sanoen hän epätoivoisesti ponnistellen pääsi sille puolelle suota, missä hänen kotinsa oli, ja meni pois.** Kristitty ei häntä sen jälkeen nähnyt.

Kristitty jäi siis yksiksensä ponnistelemaan Epäilyksen suohon. Mutta hän pyrki kuitenkin jatkuvasti sille puolen suota, mikä oli kauimpana hänen kodistaan ja **lähimpänä Ahdasta Porttia.** Hän ei voinut kuitenkaan päästä ylös, koska hänen selässään oleva taakka painoi kovin. **Silloin näin unessani hänen luokseen tulevan erään miehen, jonka nimi oli Apu.** Tämä kysyi häneltä, mitä hän suossa teki.

KRISTITTY:

Hyvä herra, mies, jonka nimi oli Evankelista, ohjasi minut tätä tietä eräälle portille paetessani tulevaa vihaa. Sitä kohden mennessäni putosin tähän.

Apu:

Miksi et tarkannut jälkiä?

KRISTITTY:

Pelko ajoi minua takaa niin, että **pakenin lyhintä tietä ja putosin suohon.**

Silloin hän (Apu) sanoi: Anna tänne kätesi. – Kristitty ojensi kätensä, johon Apu tarttui ja veti hänet ylös (Ps.40:2) sekä ohjasi lujalle maalle kehoittaen häntä jatkamaan matkaansa.

Silloin astuin unessa hänen luoksensa, joka oli vetänyt Kristityn suosta ja sanoin: Hyvä herra, koska tie Turmeluksen kaupungista tuolle portille käy tämän paikan kautta, miksei tätä laitettu sellaiseksi, että matkustajaparantimet voisivat kulkea sinne turvallisemmin? Hän vastasi: Tämä likainen suo on **sellainen, ettei sitä voi parantaa**. Siihen juoksee alituisesti synnintunnon saastainen loka. Siksi sitä nimitetään Epäilyksen Suoksi. Kun syntinen herää tuntemaan kadotetun tilansa, hänen sielussaan herää monta pelkoa ja epäilystä sekä mieltä masentavaa ajatusta, jotka laskevat tähän samaan paikkaan. Se on syynä tämän maaperän pehmeyteen.

Kuninkaan tahto ei ole, että tämä paikka jäisi niin pahaksi (Jes.35:34). Hänen työmiehensä ovatkin Hänen Majesteettinsa käskynhaltijan johdolla työskennelleet runsaasti tuhatkuusisataa vuotta tämän paikan korjaamiseksi. Mikäli tiedän, on ainakin kaksikymmentätuhatta kuormaa, jopa miljoonia terveellisiä opetuksia kaikkina aikoina tuotu tähän joka taholta Kuninkaan valtakunnasta, ja asiantuntijat sanovat niitten olevan parhaita aineksia tämän maaperän parantamiseksi. Mutta yhä vieläkin se on Epäilyksen Suo, ja pysyy sellaisena, vaikka he ovat tehneet voitavansa. Tosin lainsäätäjän ohjeiden mukaan eräitä lujia ja turvallisia pitkospuita on asetettu kulkemaan aivan suon keskitse, mutta kelirikon aikana, jolloin suo kovin pursuttaa likaansa, nämä ihmiset hämäännyksissään astuvat syrjään ja vaipuvat lokaan, vaikka porraspuut ovatkin paikoillaan. **Mutta kun kerran on päästy portin sisäpuolelle, on maaperä lujaa** (1. Sam.12:23).

Tähän aikaan näin unessani Taipuvaisen ehtineen takaisin kotiinsa, johon hänen naapurinsa tulivat häntä tervehtimään. Jotkut nimittivät häntä viisaaksi, koska hän oli tullut takaisin, toiset sanoivat, että hän oli hullu lähtiessään Kristityn kanssa niin vaaralliselle retkelle. Muutamat taas pilkkasivat häntä hänen pelkuruudestaan sanoen: Kun kerran aloitit matkan, en sinun sijassasi olisi niin kehnosti kääntynyt muutamien vastuksien tähden takaisin. – Siten Taipuvainen istui nolona heidän keskellään. **Vähitellen hänen itseluottamuksensa palasi ja sitten he käänsivät puheensa Kristittyyn ja alkoivat pilkata häntä.** – Tämä Taipuvaisesta.